

Tilinpäätös 2024 ja taloustilanne 2/2025
2778/02.00.02/2025

Tulevaisuuslautakunta 09.04.2025 § 30

Lisätiedot	Strategiajohtaja Ilkka Pirskanen puh. 013 330 4500
Päätösehdotus	Strategiajohtaja Pirskanen Ilkka: Tulevaisuuslautakunta merkitsee tilinpäätöksen 2024 ja taloustilanteen 2/2025 tiedoksi
Päätös	Merkittiin tiedoksi.
Selostus	Pohjois-Karjalan hyvinvointialueen hallintosäännön 12 § kohdan 7 mukaan tulevaisuuslautakunnan tehtävänä on seurata taloudellista kehitystä pitkällä aikavälillä esim. rahoituksen kehitystä ja investointitarpeita. Osa tätä tehtävää on tilinpäätöksen ja kuluvan vuoden talouden seurannan käsittely. Vuoden 2024 Talousarvio laadittiin 15 milj. euroa alijäämäiseksi, mikä mahdollisti palvelutuotannon toimialueille lisäpanostukset palveluiden saatavuuteen. Vuoden 2024 laskennallinen rahoitus ei riittänyt kattamaan toiminnasta aiheutuneita kuluja, vaan alkuperäinen talousarvio ylittyi yli 30 milj. euroa. Pohjois-Karjalan hyvinvointialueen taloudellinen tulos vuonna 2024 muodostui 46,2 milj. euroa alijäämäiseksi. Talousarvio sisälsi 10 milj. euron talouden tavoiteohjelman. Huolimatta talouden tavoiteohjelmasta sekä keväällä 2024 valmistelluista lisätoimenpiteistä, tilikausi painui alkuperäistä talousarviota huonommaksi, josta reilut 7 milj. euroa johtui talousarvioon sisällytetyn omaisuuden realisoinnin toteutumattomuudesta. Syksyllä 2024 pidettiin vuoden 2025 talousarvion ja vuosien 2026–2028 taloussuunnitelman valmisteluun liittyvät yhteistoimintaneuvottelut vuoden 2025 talousarvioehdotuksen valmistelun yhteydessä. Nykyiseen rahoitusmalliin sisältyvä siirtymätasaus leikkaa alueemme tarveperusteista laskennallista rahoitusta vuosittain yli 60 milj. euroa. Tämä on juurisyy talousvaikeuksille ja asettaa alueemme asukkaat palvelujen saatavuudessa pysyvästi eriarvoiseen asemaan muuhun maahan verrattuna. Palveluverkkopäätöksen lykkääntyminen syksylle 2024 hidasti merkittävästi peruspalvelujen uudistamista ja sen myötä tavoiteltujen säästöjen syntymistä. Palveluverkko on määrä toimeenpanna vuoden 2025 alusta alkaen aluehallituksen hyväksymien, kahdeksan alueellisen

järjestämissuunnitelman avulla, mikäli Itä-Suomen hallinto-oikeuteen tehdyt, lukuisat aluevalitukset eivät tätä estä.

Valtioneuvosto päättää vuosittain valtiovarainministeriön esityksestä hyvinvointialueen tilikausittaisen valtuuden määrästä pitkäaikaisen lainan ottamiseksi. Valtioneuvosto päätti 1.6.2023 hyvinvointialueiden ja HUS-yhtymän lainanottovaltuuksista vuodelle 2024. Pohjois-Karjalan hyvinvointialueen lainanottovaltuus vuodelle 2024 oli 139 milj. euroa. Vuosien 2024–2027 investointisuunnitelmassa lainanottovaltuutta suunniteltiin käytettävän vuosina 2024–2028 noin 138 milj. euroa. Vuonna 2024 valtuutta käytettiin investointisuunnitelman mukaisten investointien toteuttamiseen 11,7 milj. eurolla. Vuoden 2024 lainanottovaltuutta jäi käytettäväksi vuosille 2025–2028 noin 127,2 milj. euroa. Summasta tullaan käyttämään asiakas- ja potilastietojärjestelmään 34,3 milj. euroa ja Joensuun sotekeskukseen 29,8 milj. euroa. Lisäksi valtuutta tullaan käyttämään vuodelta 2024 siirtyneiden laite- ja kalustohankintojen toteutukseen sekä palveluverkon toimeenpanoon liittyviin investointeihin.

Vuonna 2024 merkittävin käynnissä oleva rakennushanke oli keskussairaalan E-siiven laajennus- ja peruskorjaushanke. E-siiven rakennustöiden ensimmäinen vaihe valmistui aikataulun mukaisesti 1.7.2024 ja ensimmäinen vaihe otettiin käyttöön vaiheittain heinä- ja elokuuna aikana. Rakennustöiden toisen vaiheen työt käynnistyivät elokuussa, ja ne ovat edenneet aikataulun mukaisesti. Hanke valmistuu huhtikuussa 2026. Toinen investointisuunnitelmaan sisältyvä merkittävä rakennushanke on Joensuun sotekeskus. Hankkeen tarveselvitys valmistui vuonna 2024, ja tontin hankintaprosessi sekä kaavamuutos ovat käynnissä. Laajakantoisista investoinneista asiakas- ja potilastietojärjestelmän suunnittelu- ja hankintaprojektit etenivät laaditun aikataulun mukaisesti vuoden 2024 aikana. Hankintapäätös uudesta APTJ-järjestelmästä tehtiin marraskuussa 2024, mutta käyttöönottoprojektiin ei ole voitu edetä, koska hankinnasta on valitettu markkinaoikeuteen. Investointiosan menojen kokonaistoteuma vuonna 2024 oli 24,9 milj. euroa (36,3 %). Investointiosan nettototeuma alitti talousarvion 12,1 milj. eurolla (33 %).

Vuoden 2024 lopussa hyvinvointialueen henkilöstömäärä oli 8 304. Se kasvoi vuoteen 2023 verrattuna 221 henkilön verran. Henkilöstön saatavuudessa tapahtui selvä muutos aiempiin vuosiin nähden. Erityisesti hoitohenkilöstön osalta uusien työntekijöiden saatavuus parani. Saman suuntainen trendi tapahtui myös lääkäreiden saatavuudessa.

Pohjois-Karjalan hyvinvointialueen tulevan kehityksen näkökulmasta vuoden 2025 talousarvio on laadittu 20 milj. euroa ylijäämäiseksi, mikä edellyttää 30 milj. euron talouden sopeuttamistoimenpiteitä. Taloussuunnitelma on laadittu hyvinvointialuelain mukaisesti, jonka mukaan talouden on oltava tasapainossa vuoden 2026 loppuun mennessä. Tämä tulee edellyttämään merkittäviä talouden tasapainottamistoimenpiteitä myös vuonna 2026. Pohjois-Karjalan näkökulmasta on välttämätöntä, että pääministeri Orpon hallitusohjelman mukaisesti rahoitusmallin tarkastelun yhteydessä myös siirtymävaiheen ratkaisujen toimivuus selvitetään ja rahoitusmallia kehitetään aidosti tarveperusteisuutta kohti.

Helmikuun lopun tietojen perusteella vuoden 2025 tilinpäätösennuste on 6 milj.€ alijäämäinen. Perhe- ja sosiaalipalvelujen ennustetta on heikennetty lastensuojelun ja työikäisten palvelujen asiakaspalvelujen osalta 5 M€.

Ikääntyneiden ennustetta on heikennetty omaishoidontuen ennustetun kasvun osalta 1 M€